

Wychodzi
dwa razy
na tydzień

KORRESPONDENT

przy Gaze-
cie War-
szawskiej.

HANDLOWY, PRZEMYSŁOWY I ROLNICZY.

DNIA 14 SIERPNIA.

N° 62

ROK 1849.

*Jak oczyszczać wódkę ze smędu olejowego i zaprawiać ją
korzeniami lub olejkami eterycznymi.*

(z Tygodnika Rol. Przem. Lwów.)

Wódka zbożowa i kartofflana podlega przesyceniu pochodzącemu ze smędu olejowego, który ją robi nieprzyjemną do użycia i umniejsza jej wartość. Wódka odchodząca z machin parnych z wyższym stopniem alkoholu, nie podlega tyle tej niedogodności jak szumówka lub okowita niż 30 stopni. Nie jest tu naszym zadaniem wykazać jakim sposobem utwarza się smęd olejkowy w czasie dystrylacji, ale wracamy do głównego przedmiotu: jakby wódkę z niego oswobodzić.

Na Zgromadzeniu Towarzystwa przemysłowości Hanowerskiego wyznaczona była komisja, do rozpoznania sposobu oczyszczania wódki ze smędu olejowego, podanego przez nadwornego dystrylera p. Peters w Hanowerze. Kommissja ta składała się z gorzelników i dystrylatorów; sprawozdanie tychże wypadło zupełnie na korzyść sposobu p. Peters. Według jego metody użyć trzeba do oczyszczenia wódki i spirytusu, w celu usunięcia z nich wszelkiego cuchnienia, beczkę oxfordową mającą w wysokości 3 cali od dna, drugie dziurkowane dno; nad linią spodniego dna umieszcza się kurek, przez który do spustu sączyć się ma już oczyszczona wódka lub spirytus. Wierzechnie dno wyjmuje się z beczki i do połowy wypełnia się ją dobrze upalonymi węglami z drzewa olchowego, lipowego lub jodłowego; na wierzch tychże daje się warstwa z 10 funtów podrobionej palonej kości zwierzęcej (*spodium*) i 5 funtów dobrego brunsztynu piemonckiego. Powierzchu tej warstwy nasypać, do czterech pięt części wysokości beczki, węgli drzewnych jak pierwiej; na te dopiero nalewa się wódka lub spirytus, nakrywa się beczka gestym płatem i zostawia się do trzeciego dnia, poczem spuszcza się za pomocą kurka. Im wolniej wódka kurkiem odchodzić będzie tym lepiej, albowiem i wierzechnie warstwy będą miały czas do zupełnego oczyszczenia się z obcych części, przez stopniowe sączenie między warstwami węgla i brunsztynu. Gdyby się wydarzyło, coby było rzadkim wypadkiem, żeby wódka od razu nie wyszła zupełnie od smędu olejowego czystą, wtedy trzeba ją powtórnie do beczki wlać. Gdyby wielką ilość wódki wypadło dystrylować, wtedy, dla uzyskania czasu, należy mieć kilka tak urządzonych beczek. Dane w beczkę węgle służyć mogą przez 12 do 15 miesięcy; potem nalewają się kilkakrotnie czystą wodą w celu oswobodzenia ich z cząstek wódecznych, suszą się na powietrzu, a gdy zupełnie wyschną rozżarza się je, a gdy przez ogień nabierają kwasorodu, mogą na nowo być użytemi; ubędzie ich wprawdzie przez przez przepalenie nieco, ubytek ten należy świeżemi uzupełnić.

Jeżeli wódka oczyszczona ma być zaprawiona korzeniami, to należy je pierwiej namoczyć w spirytusie 90 stopni mocnym; to samo dzieje się z eterycznymi olejkami; spojenie ich wtedy z wódką jest ściślejse. Osłodzenie korzeniami lub eterycznymi olejkami zaprawionej wódki uskutecznia się następującym sposobem. Na jedną

kwartę wódki bierze się 8 funtów cukru mącznego (melasy), nalewa się wódką i stawia się pod nakrywą w żelaznym pobielonym radełku na ciepłym miejscu, gdy się cukier rozpuści, szumuje się na czysto, dolewa się wódki i przez bibułę w lejce filtruje się, poczem się wódkę zaprawia. Do ścisłego połączenia się słodczy z alkoholem potrzeba ją zostawić przynajmniej 24 godzin, poczem wódka służyć może do użytku.

Na potrzebę domową czyszczenie wódki ze smędu olejowego uskutecznić się może za pomocą trubniku, który się przy małym alembiku używa, potrzeba tylko otwory, przez które przechodzi rura węzowa, szczelnie zatknąć.

*Jakie najkorzystniej siać rośliny po rzepaku ozimym, gdy
takowy przez zimę wymarznie.*

Pomimo częstego roztrząsania kwestji biegłych agronomów w słowach i pismach, zebraliśmy tylko zdania, ale nie to, co nam właściwie potrzeba, praktycznych dowodów. Pod względem korzyści pieniężnych bytoby najlepiej sadzić po zmarzniętym rzepaku ziemniaki; lecz co do wpływu na następne plody, kwestja ta nie jest na czysto wyjaśniona. W tym celu roczniki kolegium ekonomicznego pragskiego, zawierają nader ważne porównawcze doświadczenia, ucyzionne z różnemi płodami, po wymarznionym rzepaku, które tu powtarzamy:

1) Mieszanka z wyki i owsa z morga pruskiego (1=715 sążni wied.) dała 54 centnarów paszy po 30 kr., czyni po odrąceniu siewu i zbioru zlr. 21.

2) Groch z morga 10 szefłów 8 meców (1=16 garn.) czyli 5½ korcy, za ziarno i słomę, po potrąceniu nasienia i młocków zlr. 27 kr. 22½.

3) Soczewica. Z morga 1 szefel 4 mec. Za ziarno i słomę po potrąceniu nasienia i młocków zlr. 8 kr. 45.

4) Bób koński. Z morga 14 szefl. Za ziarno i słomę, po potrąceniu zasiewu i omłotu zlr. 29 kr. 45.

5) Ziemniaki. Z morga 7 wesplów (1=24 szefl.) 15 szefli 15 meców po potrąceniu wysadków i wybierania z ziemi zlr. 45 kr. 30.

6) Mak. Z morga 5 szefli 1 meca po potrąceniu siewu i omłotu zlr. 21 kr. 15.

7) Len. Z morga 49½ snopków włókna i 7 szefli nasienia, po potrąceniu omłotu i obróbki zlr. 41 kr. 15.

8) Rzepak letni. Z morga 7 szefli 8 meców. Za ziarno i słomę po potrąceniu siewu i omłotu zlr. 42 kr. 30.

9) Tataraka. Z morga 6 szefli 20 meców. Za ziarno i słomę, po potrąceniu zasiewu i omłotu zlr. 40.

Zrobiwszy już tyle doświadczeń wypadło uzupełnić porównania przez uprawę innych jakich zbóż, przede wszystkiem jęczmienia i jarj pszenicy. Wielkie jest podobieństwo, iż w odpowiednich okolicznościach ostatnia byłaby najstosowniejszą po wymarznieniu ozime-

go rzepaku. Może podawszy przedmiot ten pod rozważę naszych gospodarzy, znajdzie się kto, który powyższe doświadczenie nie tylko stwierdzi ale przez uprawę jęczmienia i jarj pszenicy uzupełni.

O wypalaniu wapna za pomocą pary.

(z Roczn. Gosp. Krajowego).

Podaliśmy tu przed półrokiem, opis nowego sposobu wypalania węgla, suszenia i pieczenia różnych przedmiotów za pomocą pary nadgrzanej (*). Mówiliśmy że wielkość wynalazku leży w władzy nabytej nad temperaturą, gdyż mało jest gałęzi przemysłu, któreby przez regularne użycie ciepła, do wyższej doskonałości dojść nie mogły.

Spieszmy teraz donieść naszym czytelnikom, że p. Kolette zastosował swój wynalazek do przedmiotu, który nas, równie jak inne kraje obchodzi, do wypalania wapna.

Jak we wszystkich gałęziach, których się dotknął, otrzymał korzyść podwójną: w cenie i w dobroci wyrobu. Co do pierwszej nadmienimy tylko że we Francji koszt wypalania zmniejsza się o 50%, a w pewnych okolicznościach o których wspomniemy, daleko więcej. U nas, dla różnych przyczyn, ten zysk byłby, niezawodnie mniejszy. Ale korzyść w dobroci wapna, jest dostatecznym powodem, abyśmy sobie ten wynalazek przyswoili.

Ile razy się komu zdarzy oglądać stare ruiny, gdzie cegła i wapno złączyły się jakoby w jedną skałę, przychodzą mu niechybnie na myśl terazniejsze bezpieczne nasze mury. Tę różnicę można podobno całą położyć na karb gatunku wapna. Sądźmy, bowiem iżbyśmy mniej niedbale cegły wyrabiali, gdybyśmy mieli czas, jak dawniej, gnoić wapno.

Otóż te zalety, które nasi ojcowie otrzymywali przez zakopywanie wapna na lat kilka przynajmniej, teraz je możemy osiągnąć w samym wypaleniu, przez jednostajne działanie ciepła. Wapno wypalone za pomocą pary, jest białe jak śnieg, i ma chwytkość wapna sycerskiego, które z powodu droższego sposobu wyrabiania, trzy razy tyle kosztuje co zwyczajne. Temperatura najstosowniejsza jest 200° stusop. W większym cieple wapno zmienia skład chemiczny, i traci własność pochłaniania wody. Ztąd też pochodzi, że przy zwyczajnym sposobie palenia, trzecia część tylko jest dobrze wypalona, 2/3 zaś niedopalone lub przepalone i zniżają tylko wartość ogólną. Według doświadczeń wynalazcy, działanie powinno trwać 12 godzin. Po tym czasie wapno już na dobroci nie zyskuje.

Oto projekt p. Kolette na piec potrójny, mogący wypalać codziennie 100 metrów kubicznych wapna.

Komory tego pieca, powleczone wewnątrz dobrym cementem hydraulicznym, są kształtu owalnego, i mają 8 metrów wysokości, a 0.80 met. u góry i u dołu. Każda z nich ma 75 metrów kub. objętości, łatwo więc przyjmuje 50 met. kub. kamienia wapiennego, które stanowią zwyczajny ładunek. Rury miedziane łączą je z kotłem parowym i między sobą, tak że dwie z nich mogą być zawsze czynnymi. Co 12 godzin jedna komora się wypróżnia, a zatem dwie na dzień.

(*) Dziękujemy przy tej okoliczności p. Alexandrowi Jelskiemu z Litwy, za jego zarzut, że para nadgrzana, nie mogłaby być użyta do suszenia słoju, do gorzelnii, z powodu że na wysokiej temperaturze diastaz, traci własność zamieniania krochmalu w cukier. Przyznajemy żeśmy byli w błędzie, i że tylko słoju do browaru, może być tym sposobem suszony, gdyż dla dania piwu smaku, trzeba aby słoju był przyrumieniony, co wymaga temperatury 120 do 130° stusop.

Przyp. Red. Roczn.

Dla oszczędności, para ma służyć podwójnie. Naprzód jako siła mechaniczna, a po wyjściu z maszyny ma przechodzić przez ogrzany węzownik dla przybrania potrzebnej temperatury.

Doświadczenie okazało, że na wypalenie jednego metra kub. wapna w drobnych kawałkach, potrzeba 350 kilogramów (*) pary. Na 100 met. kub. które się mają codziennie wypalać, potrzeba zatem 35,000 kil. pary, czyli na godzinę 1460 kil. co wyrównywa sile 60 koni. Dla większej pewności p. Kolette daje dwa kotły parowe o sile 40 koni każdy, wyrabiające 2000 kil. pary na godzinę. Przy maszynie wysokiego ciśnienia o sile 80 koni, można więc bardzo małym kosztem wypalać codziennie 100 met. kub. wapna. Łatwo obliczyć w przybliżeniu wydatek paliwa w węglu kamiennym, którego siła ogrzewająca jest mniej zmienną niż drzewa.

Woda mająca około 10° zamienia się w kotle w parę 130° najmniej, czyli prężności 2 1/2 atmosfery. Każdy kilogram wody pochłania więc w kotle 664 jednostek ciepła (**), jeżeli przyjmujemy za jedność, ilość ciepła którą pochłania kilogram wody dla ogrzania się o jeden stopień.

W węzowniku kilogram pary, ogrzewając się do 200° to jest: o 70°, pochłania tylko 56 jednostek ciepła, czyli dwanaście razy mniej.

Wiadomo zaś z doświadczenia, że kilogram węgla kamiennego wyrabia łatwo 6 kil. pary na 130°. Maszyna zatem o sile 80 koni, używając codziennie 48,000 kil. pary, potrzebuje 8,000 kil. węgla, a węzownik tylko 666 kil.

Na wypalenie tedy jednego metra kub. wapna, wyjdzie tylko 6 do 7 kil. węgla zamiast 87, któreby były potrzebne gdyby nie korzystano wprzód z siły pary.

Ogólnie mówiąc, wynalazek p. Kolette, który już sam przez się jest bardzo korzystnym, staje się nierównie korzystniejszym, ile razy można przyłączyć suszarnię do maszyny parowej wysokiego ciśnienia. Przez to bowiem sprowadza się wydatek paliwa na samą suszarnię z 720 (*) na 56, czyli z 13 na 1, kiedy się para nadgrzewa do 200°.

Wypalenie wapna odbywa się jak następuje: Napelniony piec, puszcza się parą na 200° do pierwszego, a ztamtąd do drugiego. Po dwunastu godzinach pierwszy piec wypalony; puszcza się więc para z węzownika do drugiej komory i do trzeciej, a po drugich dwunastu godzinach do trzeciej i pierwszej, która przez ten czas została wypróżnioną i na nowo napelnioną i t. d. Tym sposobem wapno zostaje 12 godzin w temperaturze stu kilkudziesięciu stopni, a drugie 12 w temperaturze 200°.

Zdaje się punktem najkorzystniejszym u nas do założenia podobnej fabryki, byłaby okolica Ożarów, a osobiście Cmielowa i Denkowa w powiecie Sandomierskim, obfitująca w drzewo oraz w kamień wapienny i rudę żelazną w bardzo dobrym gatunku. Maszyna poruszałaby walcownie, a transport wapna do Wisły ułatwiłaby droga bita, łącząca zakłady górnicze Okręgu wschodniego z Wisłą pod Zawichostem.

W. J.

(*) Kilogram waży przeszło 2 funty.

(**) Na ogrzanie jednego kil. wody od 10° do 100° 90 jednostek. Na ulotnienie go bez zmiany temperatury, czyli na ciepło lotności. 550

Na ogrzanie pary od 100° do 130° (bierność cieplowa pary=0.8. 24

Razem . . . . . 664 jednostek

(***) Na ogrzanie kilograma wody od 10° do 100° 90 jednostek

Na ulotnienie go 550

Na ogrzanie kilograma pary od 100° do 200° 80

Razem . . . . . 720 jednostek

HISTORIA HERBATY.

*Thea chinensis, sinensis, Reich.**Syst. sexual. Cl. XIII, Ord. 1. Polyandria Monogynia.—Ord.**natural. Theaceae Mirb.*

(z Tyg. Lekarskiego).

Liście, tak świeżo z drzewa zebrane, jako też i suszone, są bezwonne; Chinyzy przez dodanie olejków eterycznych różnych roślin, mianowicie z kwiatów: *Chloranthus, Olea fragrantissima, Camelia sasangun et Japonica*, jaśminu arabskiego i kurkumelu otrzymanych, woni im dopiero udzielają.

Skutki szkodliwe z nadużycia herbaty pochodzące:

Tęto woni mocnej przypisują skutki szkodliwe, t. j. zawrót głowy, utratę pamięci, paralizę, drżenie członków, odpływ mimowolny uryny, gwałtowne choroby nerwowe, a ztąd zupełne wyniszczenie i śmierć samą, które Lettsom i Tode po ciągłym różnych gatunków wahaniu postrzegali (*).

Postuchajmy co mówi sławny Tissot: „Niech jak chcą skutki herbaty zachwalać i uwielbiać: według mnie zaś gdyby nam Chiny wszystkie swoje trucizny przesłały, nie mogłyby nam tyle zaszkodzić ile swoją herbatą. Może to być, że w jakim przypadku jest użyteczną, lecz częste używanie owej ciepłej wody osłabia nerwy i naczynia do trawienia służące, oraz soki zbyt nie rozcieńcza. Dzieciom i młodym osobom zawsze jest szkodliwą. Jeżeli liście mogą mieć jakąś skuteczność to zapewne nie tak osobiwą, aby się nie miały znaleźć nasze rośliny, któreby się im zrównały, a może jeszcze i herbatę przewyższyły.“

Po wprowadzeniu herbaty do Europy, dziwne opowiadano rzeczy o cudownych jej skutkach. Dwaj hollenderscy lekarze Craanen i Bontekoe, przed 110 laty, za pomocą nader zbyt częstego używania tejże, myśleli że krew rozcieńcza i wszelką skłonność do chorób oddala. Bontekoe zalecał wypijać po sto do dwóchset filiżanek, utrzymując że przez to żołądek wcale się nie osłabi. Tak przeciwnie zdrowu rozsądkowi przepisy, były jak na nieszczeście przez wielu zapaleńców gorliwie wypełniane, albowiem zbyt częste onężenie niezmiernie podwyższało zyski kompanji hollenderskiej wschodnio-indyjskiej. Rozcieńczenie krwi, którego herbatą nigdy skutecznie nie może, tak długo uważanem było za główny przedmiot całej umiejętności lekarskiej, póki nareszcie Boërhaave, mocą swego gienjuszu nie odniósł tryumfu nad grubym przesądem, i nie ugruntował prawdziwych i istotnych zasad i wyobrażeń o skutkach i własnościach herbaty (**).

Zdaje się że największa część dobrych skutków, jakie sprawiła może herbatą, polega na ciepłej wodzie; lecz kiedy i ta przez nadużycie może się stać szkodliwą, cóż dopiero powiedzieć o herbacie. Herbatą bowiem takiej tegości jakiej u nas powszechnie używają, mało co, chyba tylko wonią i kolorem różni się od ciepłej wody; swym stopniem ciepła na czas krótki żołądek ogrzewa, do wiatrów usposabia i siłę trawiącą onę osłabia. Hippokrates powiedział: „że w nadmiarze ciepła woda używana, osłabia nerwy i mózg, rozmiękcza fibry mięsne, sprowadza upływy krwi, mdłości, z czego i śmierć następuje.“

W ogólności herbatą za często, albo zbyt obficie używana, sprawia słabe trawienie, niedokładne przerabianie się krwi i soków, rozdrażnienie systematu nerwowego, osłabienie nerwów podbrzusnych, nakłonienie ogólną ociężałość. Zimmermann powiada (***) że wszelkie rodzaje hypochondrycznych i hysterycznych przypadłości, są nieochybnie skutkami nadmiarowego używania herbaty, „Ja sam będąc w

Gettyndze, mówi on, ażeby orzeźwić głowę i sen rozpedzić, piłem herbatę ciągle do północy przez dni kilkanaście, jakoż istotnie głowa moja tém się orzeźwiła; ale za to po dwóch latach, sen przez długi czas nie nawiedził moich powiek, siły mnie opuściły, a głowa również jak i żołądek były częściej i osłabione. Od owego czasu spostrzegalem niejednokrotnie u moich pacjentów w Szwajcarii, że herbatą sprawiała bardzo słaby i powolny puls, nudności, rozdęcie żołądka i kiszek, bicie serca, zawrót głowy, drżenie, mdłości, żółtaczkę, głęboką melancholję, hypochondryczne wzburzenia i hysteryczne duszności. Wielu nawet hypochondrykom i hysteryczkom była nieznosną, od przymieszanego bowiem nawet mleka i śmietanki, żołądki ich kwasy wyradzać zwykły; a bezpośrednio po wypiciu nawet małej ilości, następowały dopiero wymienione przypadłości.“ Freind wspomina, że znał pewną damę, która z nadmiaru używania herbaty, dostała mimowolnego płynienia uryny i zatrzymania regularności. Twarzy nadaje herbatą cerę bladą. Szczególnie szkodliwą jest bardzo płci niewieściej, u której przez prowadzenie życia najwięcej siedzącego, nabyte usposobienia do chorób, łatwo rozwijać się mogą; działa ona bowiem najwięcej na części płciowe, usypiając takowe. Według nawet zdania wielu lekarzy, herbatą jest głównym powodem, tak powszechnie u nas przytrafiających się białych upływów. U mężczyzn, zwłaszcza w nadmiarze na noc używana, łatwo sprawia w parę godzin po zaśnięciu mimowolny odpływ nasienia. Z tego wszystkiego jasno pokazuje się, że herbatą jak najumiarkowanej ma być pijana, jeżeli chcemy aby ciała naszemu szkodliwych nie przynosiła skutków (*).

(Dokończenie nastąpi.)

W dobrach Sucha i Stawiska 7 wiorst od Kałuszyna położonych, znajdują się *Tryki* oryginalne, nabite, rosłe, i zdane do macior, podług stałych cen od 72 do 200 zł. na sprzedaż. Można nawet widzieć ich wełnę, gdyż każdy ma zostawiony jej kawał i obszyty w płótno. Przytém na nadechodzący siew, tak jak i w latach poprzednich, znajdować się tam zawsze będzie, *Pszenica Sandomierka* biała, w czerwonej plewie, i *żyto* zamorskie olbrzymie, 8 garncy na morg, 200 prętowy wysiewające się, które w mniejszych partiach, na swoje fury zabierane być może, w każdym czasie, a na większe obstalunki i termin, zgłosić się należy franco do p. Łukowskiego Rządcy Dóbr przez Kałuszyn w Stawiskach.

WIADOMOŚCI HANDLOWE.

Z E O Ż E.

Szczecin 7 sierpnia. Pogoda ciągle sprzyja. Niepomyślnie brzmiące doniesienia od domów londyńskich wstrzymały bieg interesów zbożowych, tak że natęjszym targu panuje cisza zupełna.

(*) Sam na sobie czyniąc doświadczenia przekonałem się, o ile użycie herbaty w nadmiarze jest szkodliwem. I tak, pijąc codziennie na noc przez dni sześć, po sześć szklanek zwyczajnych, sen był krótki, zaledwie sześć godzin trwający, gdy przedtém 10 i 12 godzin smaczno spałem. Następnym dni sześciu pomnożyłem ilość do 12 szklanek; sen przerywany, zaledwie cztery godzin trwający, po przebudzeniu się gorączka, suchość w ustach, sapka w nosie, wstrzymanie stolca z zatwardzeniem. Potém przez trzy dni przyjmowałem po 18 szklanek, téjże nocy zaledwie dwie godziny spałem, lecz po przebudzeniu się znalazłem znaczny odpływ nasienia; wszystkie wymienione poniżej następstwa również miały miejsce. Oprócz tego nazajutrz twarz przyjęła cerę bladą, zatwardzenie stolca deszło do wysokiego stopnia, a obawiając się złych następstw, zmuszony byłem zacząć lekarstwo silnie przeczyszczające.

(*) Freyera Materja medyczna.

(**) Das Ganze der Heilkunst mit kalten Wasser. Fabricii, 2. Auflage, Leipzig 1834.

(***) Zimmermann Von der Erfahrung in der Arzeneykunst.

Pszenicą nie zrobiono ani jednego obrotu. Żyto także bez pokupu. Na miejscu stoi po 29 do 31 tal. na dostawę w sierpniu po 29 talarów.

Londyn 6 sierpnia. Od przeszłego poniedziałku dowozy angielskiej pszenicy były szczupłe a zagranicznej mierne. O pszenicę dopytywano się po niższych cenach, ale że posiadacze jej zgodzić się na to nie chcieli, mało zrobiono obrotów. Zagranicznego jęczmienia i owsa mieliśmy dowóz obfity, a oba te artykuły po niższej cokolwiek cenie nieźle odchodziły. Kukurydza bardzo pożądana. Londyńskie ceny przeciętne: Pszenica 51 sz. 3 pens. kwarter (zł. 42 gr. 12 korzec), jęczmień 26 szyl. (zł. 21 gr. 20 korzec), owses 21 sz. 11 pen. (zł. 18 gr. 10 korzec) żyto 25 sz. (zł. 20 gr. 25 korzec) groch 30 szyl. 2 pen. (zł. 25 gr. 3 korzec). Dowieziono z zagranicy: Pszenicy 17,610, jęczmienia 8820, owsa 18,050 kwartersów. — Wełna od czasu zamknięcia sprzedaży przez licytację mniej pokupna, jednakowoż ceny jej niezmieniły się. Przyszłe licytację rozpoczną się niezadługo.

Wrocław 9 sierpnia. Żyto ciągle odbył znajduje po cenach dość pomysłnych dla właścicieli ziemskich, a dziś nawet lepiej stanęło, zwłaszcza przy sprzedaży nowego żyta, piękny pozór i wagę mającego; wszystkie inne artykuły kupowano dość żywo na miejscowy użytek i rozkupiono wszystko co było na targu. Płacono tym razem białą pszenicę 53 do 63 i 64 sr. gr. szefel (zł. 21 do 25 gr. 18 korzec), żółta 51—61 sr. gr. (zł. 20 gr. 12 do 34 gr. 12 korzec); żyto 26—30 sr. gr. szefel, (zł. 10 gr. 12 do zł. 12 korzec, czasem 31 sr. gr., jęczmień 21—25 sr. gr., a owses 18 do 21 1/2 sr. gr. Przed wczoraj sprzedano 100 wespłi starego żyta 84—85 funtowego po 25 tal. wespł. Rzepak stoi tak samo jak dawniej, dopytywanie o niego nie bardzo skwapliwie, jednakże dawne ceny chętnie jeszcze dają a za wyborowe gatunki płać zawsze 2—3 sr. gr. na szeflu wyżej nad notowania nasze. Płacono za rzepak zimowy 101—105 sr. gr. szefel (zł. 40 gr. 10 do 42 korzec). Rzepik zimowy 96 do 10 sr. gr. a rzepnicę jarą 93—95 sr. Z drugiej ręki nie jeszcze dotąd niesprzedano gdyż na rachunek zagraniczny nierobiono dotąd żadnych obrotów. Nasienia koniczyzny było dziś dość na targu, które szybko rozkupowane, gdzie właściciele ziarna nie dotagali się cen wygórowanych; najwięcej dopytywano się o wyborowe gatunki, za które ogromne dawano ceny, tak dalece że prawie równają się hamburskim notowaniom. Za to nasienie średnich gatunków nie ma wielkiego pokupu. Płacono za nasienie białej koniczyzny po 5 1/2 do 11 a czerwonej 8 1/2 do 11 tal. świeżej białej koniczyzny nasienie było do sprzedania w małych partjach i chętnie płacono je po 10 1/2 do 11 1/2 tal. Kilkoletniego czerwonej koniczyzny nasienia ani widać na targu płaconoby je po 5 1/2 do 7 tal. Okowita nie polepsza się w cenie, mełe partje od 25, 30 do 40 wiader płać po 7 1/6 tal. i możnaby dość sprzedać po tej cenie. — Sprzedający jednakowoż wstrzymują się znowu od zbywania i żądają 7 1/2 tal. Na dostawę w późniejszych miesiącach nie było żadnego obrotu.

KURS GIEŁDY BERLINSKIEJ.

Dnia 10 sierpnia 1849 roku.

PAPIERY.

	żądają	placą
Rosyjskie Inskrypcje w Certyf. Hamb. 4%.	—	—
Rosyjsko-Angielska Pożyczka 5%.	105 1/2	—
Polskie Obligacje Skarbu 4%.	73 3/8	73 1/4
„ Listy Zastawne .	—	—
„ Listy Zastawne nowe.	94	93 1/2
„ Obligacje Udziałowe .	103	—
„ Obligacje 500 złotych.	75 1/2	75 1/4
Certyfikaty B. P. na Oblig. cząst. lit. A. 300 zł. 5%.	87 1/2	—
lit. B. 200 „	—	14

Srednie ceny żywności na targach Warszawy i Pragi.

Dnia 11 sierpnia r. b.

	OD RS.	KOP.	DO KOP.		OD RS.	K.	DO RS.	KOP.
Żyta korz. 4 ćw.	2	23	—	Słomy c. 100 f.	—	33	—	—
Pszenicy ditto	4	34	—	Siana fura 1 k.	2	55	—	3 90
Grochu polnego	2	15	—	„ „ 2 k.	5	10	—	7 20
„ cukrowego	2	85	—	Słomy fura zw.	1	50	—	2 55
Fasoli	3	75	—	Drzewa sos. s.	7	44	—	—
Gryki.	1	92 1/2	—	Wół dobry.	37	80	—	45 90
Jęczmienia . .	1	82	—	„ „ średni.	28	35	—	36 45
Owsa	1	87 1/2	—	„ „ lichy.	22	50	—	27 45
Maki pszen. pr.	6	36	—	Ciełę	1	95	—	3 75
ordyn. kor. 6 ćw.	5	76	—	Baran. . . .	1	80	—	2 55
„ „ żytn. pytło.	—	—	—	Wieprz dobry.	14	—	—	24 30
grycz. kor. 4 ćw.	3	—	—	„ „ średni.	11	—	—	13 50
Kaszy jaglannej.	4	87 1/2	—	„ „ lichy.	6	45	—	10 —
„ grycz. zw.	4	25	—	Masła funt.	—	1 1/2	—	—
„ drobnój.	6	32	—	Śloniny „	—	12	—	—
„ jęcz. perło.	7	65	—	Kartofli korzec	—	72	—	—
„ „ ordyn	2	88	—	Okowity garn.	—	97	—	—
Siana cet. 100 f.	—	65	—	Szumówki gar.	—	57	—	—

Sprowadzono na targ Pragski z Cesarstwa Rosyjskiego wołów sztuk 247 z różnych miejsc królestwa sztuk 278 ogółem wołów sztuk 525 wieprzy 888 cieląt 1104 baranów 1351 z tych zakupili rzeźnicy tutejsi na konsumpcję miasta wołów sztuk 387 wieprzy 425 cielęta i barany wszystkie.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Dnia 10 sierpnia 1849 roku.

		ŻĄDAJĄ	DAJĄ.
		R. sr./kop.	R. sr./kop.
1. WEXLE.			
Berlin 100 talarów	2 M.	94—80	—
Gdańsk 100 talarów	2 M.	94—50	—
Hamburg 300 b. m. k.	2 M.	142 50	—
Londyn 1 funt sterlin.	3 M.	6—50	—
Lipsk 100 talarów	2 M.	—	—
Moskwa 100 rub. sr.	1 M.	100	99—50
Petersburg ditto.	1 M.	—	—
Paryż 300 franków	2 M.	78—	—
Wiedeń 150 złr.	2 M.	—	81—
Wrocław 100 talarów	2 M.	—	—
2. MONETY.			
Rosyjskie Imperjały.	—	—	—
Holender. dukaty nowe	—	—	—
ditto stare ważne	—	—	—
Frydrychsдоры Pruskie	—	—	—
Rosyjskie assygnaty	—	—	—
Austrjackie bilety bankowe za 150 złr.	—	—	—
3. PAPIERY.			
Obgi Skarbowe za 100 rs.	—	—	—
„ „ „ 4% rs.	—	—	—
Listy zastawne nowe białe daw. bez kup. (?)	—	—	—
„ „ „ nowe za 100	14	80	14—77
Obligacje udziałowe na 300 złp.	—	—	—
Obligacje cząstkowe na 500 złp.	—	—	—
Certyfikaty Banku lit. B na 200 złp.	—	—	—
Serje wylosow. lit. na — złp.	—	—	—
Dowody Kom. Centr. Likw. 100	—	—	—

Wartość kuponu kop. 8